

Convenția Primarilor privind Clima și Energia – abordarea la nivel local Obiective 2030 · Adaptarea la schimbările climatice

25 septembrie 2018 · Piatra Neamț

*Florin Andronescu, Laurențiu Miheț
Agenția Locală a Energiei Alba*

Agenția Locală a Energiei Alba

- Asociație înființată de CJ Alba – organizație nonprofit, 14 asociați, - autorități publice, ONG-uri, companii din domeniu energetic, asociații de locatari.
- Scop principal: promovarea dezvoltării energetice durabile a județului Alba prin îmbunătățirea managementului energetic, a eficienței energetice și a utilizării energiei din surse regenerabile.
- Sprijin extins pentru autorități locale (AL) în realizarea și implementarea unor planuri de acțiune pentru energie durabilă/eficiență energetică PAED/PIEE/baze de date
- ALEA – agenție suporter a Convenției Primarilor din 2014
- În prezent activitate extinsă la nivel național pe domeniul energiei durabile și a mobilității urbane durabile

www.alea.ro

Inițiativa Europeană Convenția Primarilor

- Convenția Primarilor a fost lansată în anul 2008 la nivel european, devenind în prezent cea mai mare inițiativă la nivel global privind acțiunile de eficiență energetică și combaterea schimbărilor climatice asociate emisiilor de gaze cu efect de seră ca urmare consumurilor de energie
- Începând cu anul 2016 Convenția Primarilor a devenit Convenția Primarilor privind Clima și Energia, oferind autorităților locale semnatare posibilitatea recunoașterii și cuantificării demersurilor în direcția combaterii riscurilor cauzate de schimbările climatice
- În prezent Convenția Primarilor reprezintă o agregare a peste 7.500 de semnatari din 53 de țări (inclusiv din exteriorul UE)
- 208 coordonatori teritoriali ai Convenției împreună cu 184 de suporteri sprijină autoritățile locale semnatare, contribuind la îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare în domeniul eficienței energetice pentru peste 250 milioane oameni

Convenția Primarilor în cifre

7,755
Signatories

184
Supporters

208
Coordinators

53
Countries

252,629,868
Inhabitants

252,629,868
Population covered

6,038
Signatories with submitted
action plans

1,743
signatories with submitted
monitoring

5.05%
signatories supported by
coordinators and/or supporters

Implicarea unei municipalități în Convenția Primarilor (CoM) 2030

- Implicarea unei municipalități în procesul Convenției presupune parcurgerea următoarelor etape pe parcursul a **2 ani** de la aderare:
  - Înțelegerea conceptului Convenției Primarilor și a beneficiilor
  - Semnarea formularului oficial de adeziune CoM 2030 (primar)
  - Finalizarea înregistrării în site-ul CoM și utilizarea platformei intranet CoM
  - Stabilirea unei viziuni și a ȳintelor strategice la nivel local (minim 40% reducere CO2 până în anul 2030 față de un an ulterior anului 1989)
  - Stabilirea anului de referință și colectarea consumurilor energetice (total anual) pentru principalele sectoare
  - Elaborarea Planului de Acțiune privind Energia Durabilă (PAED)
  - Realizarea unei Evaluări privind Riscurile Climatice la nivel local (RVA)
  - Completarea PAED cu Planul de Acțiune pentru Adaptarea la Schimbările Climatice (PAASC, pe baza analizei de risc climatic) → PAEDC
  - Aprobarea PAEDC în Consiliul Local
  - Încărcarea în Platforma web CoM a consumurilor de energie, RVA și a Planului de Acțiune pentru Energie și Climă (inclusiv forma text PDF)

Beneficiile aderării la Convenția Primarilor și elaborarea unui PAEDC

- Agregarea unei viziuni unitare la nivel local pentru utilizarea energiei durabile cuprinzând demersuri consistente pentru eficientizarea energetică (EE), implementarea managementului energetic și producerea de energie din surse regenerabile la nivel local
- Recunoașterea demersurilor întreprinse pe plan local la nivel european privind dezvoltarea energetică durabilă a municipalității dumneavoastră cu posibilitatea publicării acțiunilor de excelență în domeniul EE
- Facilitarea accesului la instrumente de finanțare specifice de nivel național (ex. POR) sau european (instituții financiare dedicate eficienței energetice) și indirect în cadrul unor parteneriate pentru finanțare
- Abordarea și acoperirea cu acțiuni specifice a sectoarelor municipale supuse riscurilor provocate de schimbările climatice în cadrul Planurilor de Acțiune privind Atenuarea Schimbărilor Climatice (parte din PAEDC)
- Aderarea la o rețea vastă de orașe partenere în Convenția Primarilor oferă largi oportunități privind schimburile de experiență la nivel european și dezvoltarea unor parteneriate dedicate aplicării pe proiecte comune

Tranziția de la PAED la PAEDC

- Metodologia recomandată de Convenția Primarilor se bazează pe o planificare integrată și incluzivă privind energia și clima la nivel local, în care părțile interesate trebuie să dețină un rol activ.
- Până în 2016 Convenția Primarilor stabilea ca nivel minim de atins de către municipalitățile semnatare în cadrul teritoriului lor, obiectivul de reducere cu 20% a emisiilor de CO₂ până în 2020
- Obiectivele municipalității (inclusiv pentru noile semnatare) trebuie să fie acum o reducere cu minimum 40% a emisiilor de CO₂ până în 2030 față de anul de referință care poate fi ales începând cu 1990

Pași elaborării unui PAEDC

- Asumarea angajamentelor la nivelul anului 2030
- Elaborarea Inventarului pentru Emisii de Bază (BEI) având ca substrat consumurile totale de energie din toate sectoarele municipale pentru anul de referință al BEI
- Elaborarea acțiunilor pentru energie durabilă (ca și în PAED)
- Elaborarea RVA (Evaluarea Riscurilor și Vulnerabilităților privind schimbările climatice) la nivel local
- Elaborarea acțiunilor de adaptare la schimbările climatice
- Aprobarea PAEDC în consiliul local
- Încărcarea PAEDC în intranetul Convenției (atât ca document scris cât și ca elemente constitutive specifice)

Creșterea angajamentelor de reducere a emisiilor de CO2 la 40%

- Pentru multe municipalități, scăderea emisiilor de CO2 cu 40% până în anul 2030 reprezintă o provocare
- Susținerea/continuarea efortului de reducere a emisiilor după 2020 trebuie văzută ca o realizare ea însăși
- Convenția Primarilor nu va penaliza în nici un fel o municipalitate pentru ne-îndeplinirea până în anul 2030 a obiectivelor asumate
- Inițiativa Convenției privind Clima și Energia este o cale de urmat pentru toate municipalitățile din România care recunosc nevoia de a-și îmbunătăți situația privind nivelul de emisii GES eficiența energetică, SRE locale, calitatea aerului, sărăcia energetică și adaptarea la schimbările climatice

Creșterea angajamentelor de reducere a emisiilor de CO2 la 40%

- Pentru continuarea efortului de a reduce emisiile de CO2 dincolo de anul 2020, putem adopta 2 abordări:
  - Creșterea capacității unor acțiuni din PAED care au fost deja implementate sau sunt în curs de implementare prin extinderea termenelor de timp pentru implementare și suplimentarea finanțării alocate acestora
  - Inițierea de noi acțiuni pentru creșterea EE sau producerea de energie din SRE la nivel local, cu precădere în acele sectoare care aduc în prezent un mare aport de emisii la nivel local (ex. sectorul transport)

Tranziția pentru municipalitățile care au deja PAED

- Municipalitățile care au deja PAED pot prelua din acesta și actualiza cea mai mare parte a informațiilor conținute pentru obținerea PAEDC:
  - Viziunea și strategia privind dezvoltarea energetică durabilă la nivel local
  - Inventarele de Consumuri și Emisii, anul de referință al BEI
  - Acțiuni de îmbunătățire a EE și utilizarea SRE – vor fi actualizate, pentru noile obiective de reducere a emisiilor de CO₂, considerând intervalul de timp pentru implementare, **în care acțiunea își va produce efectele** care poate fi un interval de ani între anul de referință BEI și anul 2050

Tranziția pentru municipalitățile care au deja PAED

- În continuarea celor precizate anterior, o municipalitate care are deja un PAED poate crea **Planul de Acțiune pentru Adaptarea la Schimbările Climatice (PAASC)** care va avea următoarele componente:
- Elemente de viziune și strategie la nivel local în domeniul adaptării la schimbările climatice
- Evaluarea Riscurilor și Vulnerabilităților
- Planul local de acțiuni pentru adaptare la schimbările climatice

Baze de date energetice și climatice la nivel local

- Planul de acțiune PAEDC trebuie să se bazeze pe rezultatele unui inventar de referință al emisiilor (BEI) cuprinzător și pe evaluarea sau evaluările riscurilor și vulnerabilităților climatice (RVA).
- În acest sens, pentru întocmirea BEI, pe baza unui set de indicatori specifici energetici (IPCC), consumurile energetice sunt agregate pe sectoare de consumuri, respectiv riscuri climatice, creându-se astfel imaginea generală privind situația din anul de referință.

Sectorul	Tipuri de date necesare pentru BEI
Municipal	Consumuri energetice ale clădirilor Consumuri energetice flota municipală (vehiculele proprii ale primăriilor) Consumuri energetice iluminat public
Rezidențial	Consumuri energetice ale clădirilor locuințe
Terțiar	Consumuri energetice ale clădirilor
Transport	Consumuri energie/combustibil transport public Consumuri energie/combustibil transport privat și comercial

Baze de date energetice și climatice la nivel local

Tipuri de date necesare pentru BEI	Surse de date și furnizori (exemple)
<ul style="list-style-type: none"> • Consumuri energetice ale clădirilor municipale • Consumuri energetice iluminat public	Facturi interne de la furnizori de energie (electricitate/gaz/SACET), serviciul de contabilitate/plăți din cadrul primăriei
<ul style="list-style-type: none"> • Consumuri energetice flota municipală (vehiculele proprii ale primăriei)	Facturi interne de combustibil, serviciul de contabilitate/plăți din cadrul primăriei
<ul style="list-style-type: none"> • Consumuri energetice ale clădirilor locuințe	Date agregate de la furnizori de energie pentru sectorul și anul vizat
<ul style="list-style-type: none"> • Consumuri energetice ale clădirilor terțiare	Estimări utilizând date agregate de la furnizori de energie și administratorii domeniilor publice de pe teritoriul UAT
<ul style="list-style-type: none"> • Consumuri energie/combustibil transport public	Date și indicatori specifici furnizați de operatorii de transport public
<ul style="list-style-type: none"> • Consumuri energie/combustibil transport privat și comercial	Date de la direcția taxe și impozite locale privind numărul de autovehicule înregistrate pe tipuri și capacități cilindrice pentru realizarea unor estimări de consumuri combustibil, RAR (date agregate)

Baze de date energetice și climatice la nivel local

- Evaluarea Riscurilor și Vulnerabilităților (RVA) la nivel local se realizează prin agregarea atât a unor informații generale privind situațiile de risc cât și prin analiza unor indicatori climatici specifici
- Astfel, în cadrul RVA vor fi evaluate cu precădere acele riscuri și vulnerabilități care constituie cel mai mare impact la nivel local, în funcție de mediul construit, mediul socioeconomic, amplasament, altitudine, cursuri de apă, substrat, etaj climatic și geomorfologia locală

Domeniul	Tipuri de date necesare pentru PAEDC și exemple de furnizori de date
Riscuri climatice	<ul style="list-style-type: none"> • Date din Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor (PAAR) • Date meteorologice pentru determinarea evoluției în frecvență și intensitate a fenomenelor meteo extreme remarcate la nivel local (exemple: precipitații extreme, incendii de vegetație, inundații, valuri de căldură, frig extrem, secetă): Centrele Meteorologice Regionale (ex. C.M.R. Moldova), alți furnizori de date meteo regionali și locali • Date privind situațiile de risc din localitate: ISU și instituții cu competențe specifice (Garda de mediu, DSV, OGA, direcția socială din cadrul primăriei, direcția silvică, alte instituții)

Situații de risc de mediu și social: Vulnerabilități la nivel local

- Vulnerabilitățile din cadrul unui PAEDC sunt identificate în tabel:

Domeniul	Tipuri de date necesare pentru PAEDC
Vulnerabilități fizice și de mediu	Date despre vulnerabilitățile privind amplasarea geografică, topografia, amenajarea spațială, condițiile fizice, precum și factorii care tind să le amplifice
Vulnerabilități socioeconomice	Date despre vulnerabilitățile privind structura demografică a populației, densitatea populației, situația economică precum și factorii care tind să le amplifice

- Vulnerabilitățile la nivelul unei municipalități (UAT) pot fi cuantificate procentual, având ca referință o valoare cunoscută și acceptată (ex. nr. de locuitori cunoscut la momentul întocmirii RVA)

Documente de planificare relevante în procesul de adaptare

- **Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013 – 2020**
  - Rezultatul unei ample colaborări între echipa de experți ai Băncii Mondiale, oficiali ai Guvernului României și alte părți terțe
- **Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor (PAAR)**
  - Obligatoriu conform Ordinului Nr. 132 din 29.01.2007 fiind întocmit de către comitetele locale (județene) pentru situații de urgență și actualizat

Planul local de acțiuni pentru adaptarea la schimbările climatice

- Planul local de acțiuni pentru adaptarea la schimbările climatice poate cuprinde acțiunile întreprinse pe plan local de către diverse instituții (inclusiv primăria) cu impact direct și indirect asupra sustenabilității mediului construit în fața fenomenelor meteo extreme, calității vieții cetățenilor, protejării biodiversității și alte domenii conexe

DOMENII DE ACȚIUNE (INCLUSIV ACȚIUNI IMPLEMENTATE/ÎN CURS)

Vă mulțumim pentru atenție!

www.alea.ro
contact@alea.ro